

dog hidtil ikke været Tilfældet ved vore Love, og jeg indseer ikke, hvorfor vi ikke ogsaa skulde tage slige Hensyn ved den nærværende.

Thalbitzer: Naar den høitærede Indenrigsminister har udtalt, at Formanden for Kjøbenhavns Amtsraad ved en tidligere Behandling af denne Sag her har udtalt, at der vilde spares 20 pCt. for hvert Amt derved, at Veiene overtages af Amtene, maa jeg tillade mig at berigtige dette. Det berøer paa en Misforstaaelse. Jeg har nylig havt den Ære at tale med vor høitærede Formand i Amtsraadet om denne Sag — den ligger Alle meget paa Sinde, og derfor tales der ofte om denne — og da udtalte han, at han høilig beklagede, at hans Ytringer om de 20 pCt., der kunde spares ved, at Landeveiene bleve overtagne af Amtene, vare blevne misforstaaede, navnlig af den høitærede Indenrigsminister. „Min Mening er“, saaledes udtalte han sig omtrent, „at der vil spares 20 pCt. ganske snitligt, naar Hensyn tages til samtlige Amt; men jeg tør ikke sige, at hvert Amt vil tjene 20 pCt.; der er dem, der ville sætte til, og andre, der ville blive frie for at give et større Tilskud, eller endogsaa ville have Fordeel deraf, saa jeg beklager at være bleven misforstaaet, saaledes som skeet er, af Indenrigsministeren, idet han anvendte mine Ord paa Kjøbenhavns Amt.“ Det er dette, jeg har fundet Anledning til at berigtige, da Den, der har udtalt disse Ord, jo er en Autoritet, hvis Udtalelse, uden denne Berigtigelse, kunde synes at gaae imod det, som jeg har fremsat.

Andræ: Jeg har meget liden Tilbøjelighed til at deeltage i Forhandlingerne i en Sag, som jeg forudsætter i det Væsentlige er at betragte som afgjort; men da jeg forgjæves har lyttet efter, at Noget skulde hævde det Standpunkt, som dog forekommer mig at burde fremhæves som det lovlige, og som synes mig at være blevet overseet fra alle Sider, saa finder jeg mig dog forpligtet til, i ethvert Fald for at forklare min Stemmegivning senere, at gjøre opmærksom paa, hvad det er, der finder Sted. Der har aldrig her i Landet været Tale om, at man vilde have, at der skulde ydes

Hjælp af Amtet til at anlægge Gader og Veie i Kjøbenhavn, og heller ikke har der været Tale om, at Kjøbenhavn skulde deeltage i at lægge Veie ude i Amtet, og det er derfor aldeles urigtigt, naar man antager at kunne uden Videre sige, at det er Staten, der har gjort det, Staten, som af sine Medlemmer har betalt det. Skulde Staten have været rejsfærdig, maatte den jo saa naturligtvis paa samme Maade have ladet disse Gader blive alle Statsborgere tildeel, hvad enten disse nu vare Kjøbennavnere eller ikke. Det har nu paa ingen Maade været saaledes, at Veindgifterne have paa denne Maade directe været paabyrdede alle Land- og Kjøbstadcommunerne, og det gaar jo ikke an nu at ville omgjøre alle mulige Skatteforhold eller at klage over de i sundne Tider fremkomne Ubilligheder af den Art i Byernes Fordeling; de ere efter en lang historisk Udvikling blevne afskaffede i det Hele ret rejsfærdigt, idet Noget er blevet lagt paa et Sted og Noget paa et andet Sted; her er det nu blevet lagt paa Hartkornet. Det var en usværgelig Bestemmelse, som Lovgivningen havde taget med Hensyn til disse Arbejders Udførelse, at for Landets Vedkommende skulde Hartkornet være det, der afholdt Udgifterne, og dette udførtes da paa den Maade, at Veikassen afholdt samtlige Udgifter efter de i Frd. af 1793 og den senere Frd. af 1841 nærmere foreskrevne Regler, men saaledes, at Hartkornet igjen skulde refundere Veikassen alle de Udgifter, som derved paabyrdedes den. Lad mig være fuldstændig nøiagtig og bemærke, at der var een Undtagelse, idet Bompengene kunde blive fordeelte noget anderledes, og man igjennem Bomintraderne lod andre Statsborgere komme til at yde deres Andeel til Veienes Istandsættelse og Vedligeholdelse. Ophævelsen af Bommene var jo begrundet paa, at man fandt, at denne særlige Skat — en Skat, hvorved der jo forøvrigt var noget meget Tilfælde, idet det jo havde Meget for sig, at de, der brugte Veiene, ogsaa deeltog i Vedligeholdelsesudgifterne — var særlig u hensigtsmæssig, fordi en saa overordentlig stor Deel af Intraderne medgik til Opkrævningen, saa at en forholdsvis overordentlig ringe Deel som Nettobeløb gik ind i Veikassen.